

Fiktiossa-jakson johdanto

Jakson tarkoitus ja etenemistapa: *Fiktiossa*-jakson tarkoitus on auttaa osallistujaa lisäämään itsetuntemustaan. Jakso johdattaa nuoren hahmottamaan itselleen merkittäviä elämisen areenoita ja niihin liittyviä toimijuuksia sekä alueita, joihin oma mielenkiinto luontaisesti kohdistuu.

Toiminnallisen työskentelyn lisäksi osallistujaa ohjataan refleктоimaan kokemustaan. On tärkeää, että työskentelyn aikana tehdyt muistiinpanot pidetään tallessa esim. osallistujan omassa kansiossa ja että ne ovat käytettävissä yksilövalmennuskeskusteluissa.

Reflektio on draamatyöskentelyn olennainen osa, ja tässä prosessissa sen punainen lanka on aistihavainnot ja niiden avulla hahmotetut, nuorelle itselleen merkittävät elämisen areenat (alueet, joihin mielenkiinto luontaisesti kohdistuu). Kun kaikki *Fiktiossa*-jaksot (4 kpl) on käyty läpi, osallistuja kirjaa omiin merkityksellisiin asioihin ja tekemisiin liittyvän kokemuksensa. Lisäksi jokainen tulee nähdä myös ryhmässä: kiteytyksenä nuoren itse löytämistä asioista ryhmä antaa nuorelle ns. intiaaninimen.

Ryhmän koko ja aikaisempi kokemus: jakso toimii parhaiten, kun ryhmän koko on 7- 12. Ohjaaja tai ohjaajat ovat tässä luvussa mukana. Heidän osallistumisensa auttaa muitakin osallistumaan.

Jos draamatyöskentely ei ole ryhmälle ennestään tuttua, on tärkeää, että jakso *Tutustutaan draamatyöskentelyyn* käydään läpi ennen siirtymistä tähän jaksoon. *Fiktiossa*-jakson työtavat on valittu siten, että ne rakentuvat tutustumisjakson harjoitteiden pohjalle.

Välineet: *Fiktiossa*-jaksolla tarvitaan kyniä, erivärisiä post it -lappuja (esim. vihreä, keltainen, pinkki ja oranssi), fläppipaperia tai vastaavaa ja siihen kirjoittamiseen sopivia kyniä, maalarinteippiä tai liitu sekä A4-kokoisia papereita, muutama osallistujaa kohti. Osallistuja tarvitsee myös kansion tms., johon hän tallettaa jakson aikana tuottamansa materiaalin myöhempiä yksilövalmennustapaamisia varten.

Lisäksi tarvitaan jumppa-alustoja, kevyitä peitteitä (esim. fleece-) ja mahdollisesti pieniä huonekalumaaliteloja (ks. *Fiktiossa* IV ja reflektio, **Taikinatytön leipominen**). Jumppa-alustoja, peitteitä ja maaliteloja tarvitaan puolet osallistujien määrästä.

Tarpeen on myös mahdollisuus soittaa musiikkia. Sopivia kappaleita ovat esim. Sielun Veljien Toiset on luotuja kulkemaan tai Josef Josef sekä Jan Garbarekin In Praise of Dreams tai Vernerin Pohjolan Another Day.

Tilan valmistelut:

Työskentelytilan on tärkeää olla sen verran iso, että osallistujat mahtuvat hyvin liikkumaan siellä. Tärkeää on myös, että ryhmä saa olla tilassa omassa rauhassaan.

Tila voidaan valmistella ohjaajien harkinnan mukaan joko ennen ryhmän saapumista tai yhdessä ryhmän kanssa. Molemmat vaihtoehdot virittävät ryhmää työskentelyyn, mutta fyysinen toiminta, kuten huonekalujen siirtely, helpottaa siirtymistä keholliseen työskentelyyn.

Jos työskentelytilassa on huonekaluja, ne siirretään syrjään. Tavoitteena on tyhjä tila, jossa voi liikkua vapaasti ja itseään kolhimatta. Mahdolliset istuimet sijoitetaan esimerkiksi pöytien alle.

Työskentelyn kesto: Draamaprosessi on jaoteltu neljään osioon, jotka on tarkoitus käydä läpi useammalla kokoontumiskerralla. Myös yksittäiseen työskentelykertaan on välillä kirjattu tauko.

Fiktiossa I -jakso on selvästi pidempi kuin seuraavat. Jotta ryhmä tottuu työtapaan ja pääsee sisälle tarinaan, Fiktiossa I on kuitenkin hyvä käydä kokonaan läpi yhdellä työskentelykerralla. Tähän kertaan lämmittelyineen kannattaa varata kolme - neljä tuntia.

Ohjeiden jäsennostapa ja käyttö: Fiktiossa-jakson neljä osiota koostuvat numeroiduista vaiheista. **Vaiheisiin liittyvät ohjeet** on pyritty muotoilemaan ikään kuin repliikeiksi siten, että ohjaaja voisi käyttää niitä omassa ohjauspuheessaan sellaisinaan. Vaiheiden tehtävät kokonaisuudessa sekä ryhmälle annettavat toimintaohjeet **erottuvat muusta tekstistä punaisen värinsä avulla**. **Siniset tekstiosuudet** ovat suoraa lainausta Michel Tournierin tarinasta Pierrot ja yön salaisuudet¹. Ne liittyvät vaiheisiin, joissa työskentely etenee kerronnan avulla. Siniset osuudet on siis tarkoitettu luettaviksi ääneen.

Vihreällä on korostettu työskentelyvaiheessa tarvittava materiaali tai välineet, esimerkiksi musiikki.

---

¹ Michel Tournier, Pierrot ja yön salaisuudet, 1984. Kuvittanut Danièle Bour, suomentanut Annikki Suni. Alkuteos Michel Tournier, Pierrot ou Les secrets de la nuit, 1979. Copyright Otava. Otteet teoksesta julkaistaan Otavan ja Annikki Sunin oikeudenomistajien luvalla.